

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 7421/2022
09.02.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хацића, Мирјане Андријашевић, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Милунка Арсић, адвокат из ..., против тужених ББ из ..., кога заступа пуномоћник Милева Вуковић, адвокат из ..., ВВ из ..., кога заступа пуномоћник Бранко Матовић, адвокат из ... и ГГ из ..., кога заступају пуномоћници Марко Ђуровић и Мирослав Ђурчић, адвокати из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог ВВ изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1190/21 од 05.10.2021. године, у седници већа одржаној 09.02.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог ВВ изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1190/21 од 05.10.2021. године у делу изреке којим је преиначена пресуда Основног суда у Ивањици П 207/19 од 22.01.2022. године и усвојен тужбени захтев за још 200.000,00 динара на име претрпљених физичких болова, на име накнаде материјалне штете због трајног умањења радне способности у виду месечне ренте и на име изгубљене зараде због умањења радне способности.

НЕ ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији туженог ВВ изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1190/21 од 05.10.2021. године у делу става првог изреке којим је потврђена пресуда Основног суда у Ивањици П 207/19 од 22.01.2022. године у ставу првом изреке.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена ревизија туженог ВВ изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1190/21 од 05.10.2021. године у делу става првог изреке којим је потврђена пресуда Основног суда у Ивањици П 207/19 од 22.01.2022. године у ставу првом изреке.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев туженог ВВ за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ивањици П 207/2019 од 22.01.2021. године, ставом првим изреке, обавезани су тужени ББ, ВВ и ГГ, сви из ..., да тужиоцу АА из ..., на име накнаде материјалне штете солидарно исплате, и то на име претрпљених физичких болова износ од 80.000,00 динара, на име претрпљених душевних болова због трајног умањења опште животне активности износ од 686.000,00 динара, све са законском каматом почев од 22.01.2021. године па до исплате.

Ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд обавезе тужене да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете, поред досуђеног износа у ставу првом изреке ове пресуде, солидарно исплате, и то на име претрпљених физичких болова износ од 920.000,00 динара и на име претрпљених душевних болова због трајног умањења општеживотне активности износ од још 514.000,00 динара, све са затезном каматом почев од 22.01.2021. године, као дана пресуђења па до исплате. Ставом трећим изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд обавезе тужене да тужиоцу на име накнаде материјалне штете због трајног умањења радне способности у виду месечне ренте солидарно исплаћују износ од 5.753,40 динара месечно почев од 10.08.2017. године па до 10.12.2049. године, до 24. у месецу за месец који се плаћа, а уколико падну у доцњу са законском затезном каматом почев од 25. у месецу за месец за који се плаћа па до коначне исплате, с тим што ће доспеле, а неисплаћене рате исплатити одједном. Ставом четвртим изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд обавезе тужене да тужиоцу на име изгубљене зараде због умањења радне способности за временски период почев од 09.07.2010. године до 10.08.2017. године, солидарно исплате износ од 489.039,00 динара са законском каматом на појединачне месечне износе од по 5.753,40 динара почев од 25. у месецу за месец који се плаћа, као неоснован. Ставом петим изреке обавезани су тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка солидарно исплате износ од 754.815,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1190/21 од 05.10.2021. године, ставом првим изреке, одбијене су, као неосноване, жалбе тужиоца и тужених ВВ и ГГ и потврђена првостепена пресуда у ставу првом изреке, као и у делу става другог изреке којим је одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд обавезе тужене да му на име претрпљених душевних болова због трајног умањења опште животне активности исплате износ од још 514.000,00 динара, све са затезном каматом почев од 22.01.2021. године. Ставом другим изреке преиначена је првостепена пресуда у делу става другог изреке којим је одлучено о накнади нематеријалне штете на име претрпљених физичких болова, као и у ставу трећем, четвртном и петом изреке, тако да је усвојен тужбени захтев тужиоца и тужени обавезани да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете, солидарно исплате, поред износа од досуђеног ставом првим изреке првостепене пресуде и износ од још 200.000,00 динара на име претрпљених физичких болова, све са законском затезном каматом почев од 22.01.2021. године па до исплате; одбијен је, као неоснован, тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд обавезе тужене да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете поред досуђеног износа у ставу другом изреке ове пресуде солидарно исплате на име претрпљених физичких болова износ од још 720.000,00 динара; усвојен је тужбени захтев и обавезани су тужени да тужиоцу на име накнаде материјалне штете због трајног умањења радне способности у виду месечне ренте солидарно исплаћују износ од

5.753,40 динара месечно почев од 22.01.2021. године, као дана пресуђења па до 10.12.2049 године, до 24. у месецу за месец за који се плаћа, а уколико падну у доцњу са законском затезном каматом почев од 25. у месецу за месец за који се плаћа, па до коначне исплате, с тим што ће доспеле а неисплаћене рате исплатити одједном, док је за потраживање накнаде материјалне штете због трајног умањења радне способности у виду месечне ренте за период од 10.08.2017. године до 22.01.2021. године тужбени захтев одбијен, као неоснован; усвојен је тужбени захтев и обавезани су тужени да тужиоцу на име изгубљене зараде због умањења радне способности за временски период почев од 09.07.2010. године до 10.08.2017. године солидарно исплате износ од 489.039,00 динара, са законском затезном каматом од 22.01.2021. године, као дана пресуђења; одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да му плате законску затезну камату на појединачне месечне износе од по 5.753,40 динара, почев од 25. у месецу за месец за који се плаћа као неоснован; обавезани су тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка солидарно исплате износ од 1.016.190,00 динара,

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени ВВ је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, с тим што је предложио да се о ревизији одлучи као о посебној, у смислу члана 404. Закона о парничном поступку.

Оцењујући дозвољеност ревизије Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија дозвољена у односу на преиначујући део изреке побијане пресуде, због чега у том делу нису разматрани услови за примену члана 404. Закона о парничном поступку.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у преиначујућем делу изреке којим је тужбени захтев усвојен, па је оценио да изјављена ревизија није основана.

У првостепеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у ревизији се не указује на остале битне повреде одредаба парничног поступка због којих се ревизија може изјавити, у смислу члана 407. став 1. тачка 2. и 3. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, дана 16.01.2007. године догодила се туча у којој је учествовало више лица, а након које је тужилац задобио тешке телесне повреде ближе описане у образложењу пресуде. Након повређивања тужилац је примљен у Здравствени центар Чачак на Одељење интензивне неге где је урађен ЦТ главе и тужилац је одмах упућен на даље лечење у Клинички центар Крагујевац, Одељење неурохирургије. Истог дана тужилац је оперисан – извршена је интервенција уклањања хематома. Тужиоцу је, због локалне компликације у виду одумирања ткива оперативне ране, у локалној анестезији одстрањено ткиво 04.02. и 06.02.2007. године и тужилац је отпуштен кући. На Одељењу неурохирургије КБЦ Крагујевац тужилац је лечен у периоду од 16.01.2007. године до 06.07.2007. године, а касније је лечење настављено амбулатно, контролисано од стране неурохирурга, а због психичких сметњи тужилац је лечен и психијатријски у периоду од 18.07.2007. године до 26.03.2008. године, да би психијатријско лечење тужиоца било закључено 26.03.2008. године.

Правоснажном пресудом Општинског суда у Гучи К.бр.75/07 од 12.09.2008. године првотужени ББ, као окривљени у наведеном предмету, оглашен је кривим због учествовања у тучи која се догодила 16.01.2007. године када је нанео тешку телесну повреду којом је доведен у опасност живот овде тужиоца, а на начин ближе наведен у образложењу пресуде. Истом пресудом тужени ГГ и ВВ оглашени су кривим за учествовање у тучи у којој су више пута тужиоца ударили рукама и ногама по телу, при чему је он пао на асфалт и том приликом задобио више тешких и лаку телесну повреду, након чега су се сви учесници туче удаљили са лица места у разним правцима, а оштећни – овде тужилац остао је на лицу места са повредом опасном по живот.

Због задобијених повреда тужилац је трпео физичке болове и страх у интензитету и трајању ближе наведеним у вештачењима од стране вештака хирурга и вештака неуропсихијатра, а трајно умањење животне активности, на основу усаглашеног налаза и мишљења вештака хирурга и вештака неуропсихијатра, код тужиоца износи 20% због присутних трајних последица које се огледају у постојању хроничног можданог психоорганичног психосиндрома који се дефинише као ментални поремећај узрокован или удружен са оштећењем функције мозга са симптомима и знацима које се дефинишу у две групе, и то поремећај когнитивних функција и поремећај емоција. Вештачењем од стране вештака специјалисте медицине рада утврђено је да тужилац има умањење радне способности збирно, у износу од 41,25%, а због специфичности за посао који тужилац обавља умањење радне способности износи 25%. Тужилац је рођен ... године, у време повређивања имао је ... године, по занимању је ..., запослен у СЗР „...“ на радном месту ..., док је непосредно пре повређивања био и ..., а након штетног догађаја ради на Наиме, због последица које је претрпео повређивањем, а имајући у виду да је рад у фирми СЗР „...“ везан за производњу ..., тужилац сада обавља послове

Имајући у виду овако утврђено чињенично стање првостепени суд је утврдио правичну новчану накнаду тужиоцу за претрпљене физичке болове у износу од 80.000,00 динара и за умањење животне активности у износу од 686.000,00 динара, с тим што је обавезао све тужене да тужиоцу штету накнаде солидарно, јер је првотужени оглашен кривим за кривично дело тешка телесна повреда, а друготужени и трећетужени за кривично дело учествовања у тучи, повреде које су тужиоцу нанете су у искључивој узрочно последиčnoј вези са радњама првотуженог, али и друготуженог и трећетуженог због начина на који је извршено кривично дело, јер су и они учествовали у физичком нападу на тужиоца и више пута га ударили рукама и ногама по телу. Остали део тужбеног захтева који се односи на накнаду материјалне штете због трајног умањења радне способности у виду месечне ренте и на име изгубљене зараде због умањења радне способности за период од 09.07.2010. године до 10.08.2017. године, првостепени суд је одбио сматрајући да не постоји разлика у заради коју је тужилац остваривао пре и након повратка на посао, а после повређивања, и времена проведеног на боловању у трајању од 18 месеци.

Другостепени суд је прихватио становиште првостепеног суда у вези солидарне одговорности тужених, али је сматрао да је висина накнаде нематеријалне штете за претрпљене физичке болове прениско одређена, та је исту повећао и досудио износ од још 200.000,00 динара. Такође, другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и

усвојио тужбени захтев који се односи на накнаду нематеријалне штете због трајног умањења радне способности у виду месечне ренте почев од 22.01.2021. године као дана пресуђења па до 10.12.2049. године у износу од 5.735,40 динара месечно, као и тужбени захтев на име изгубљене зараде због умањења радне способности за временски период почев од 09.07.2010. године до 10.08.2017. године.

На утврђено чињенично стање нижестепени судови су правилно применили материјално право сматрајући да су тужени солидарно одговорни за штету коју је тужилац претрпео у смислу члана 206. став 4. Закона о облигационим односима.

Правилно је другостепени суд, применом одредби члана 188. и члана 195. Закона о облигационим односима, а имајући у виду утврђено чињенично стање и вештачење од стране вештака економско финансијске струке утврдио да постоји разлика између зараде коју је тужилац остваривао и коју сада остварује у износу од 5.753,40 динара, с обзиром на немогућност обављања посла који је обављао пре повређивања и посла који сада обавља. Такође, налазом и мишљењем вештака је утврђена висина материјалне штете на име изгубљене зараде због умањења радне способности за временски период почев од 09.07.2010. године до 10.08.2010. године, па је другостепени суд правилно обавезао тужене да тужиоцу солидарно накнаде и ову штету.

Неосновано се у ревизији указује да су нижестепени судови погрешно применили одредбу члана 206. став 4. Закона о облигационим односима која подразумева немогућност да се утврди који је од тројице тужених проузроковао штету, јер су тројица тужених оглашени кривим за различита кривична дела, свако од њих је појединачно и индивидуално одговоран за противправне радње и могуће је да се утврде уделе у доприносима настанку штете. На основу кривичне пресуде, али и доказа изведених у парничном поступку утврђено је да су сва тројица тужених напали тужиоца и ударали га рукама и ногама по телу, при чему је тужилац пао на асфалт и том приликом задобио више тешких и лаку телесну повреду. У том случају није могуће утврдити уделе тужених, као учесника у тучи у којој је тужилац задобио телесне повреде, па постоји њихова солидарна одговорност за штету коју је тужилац претрпео. Чак и да постоји могућност утврђивања различитих удела тужених у настанку штете суд из налаза и мишљења вештака медицинске струке није могао на поуздан начин да утврди те уделе, већ је о томе требало да се изјасне управо вештаци медицинске струке, а такав предлог тужени у току поступка нису истакли, па с обзиром да је туженом овде ревиденту, терет доказивања његовог мањег удела у штети коју је тужилац претрпео, наводи ревизије у том смислу не утичу на правилност и законитост побијане пресуде. Зато је одлучено као у ставу првом изреке, на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

У преосталом, потврђујућем делу изреке побијане пресуде, тужени је ревизију изјавио због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о том делу ревизије одлучи као о посебној ревизији, у смислу члана 404. Закона о парничном поступку.

Применом члана 404. став 1. ЗПП посебна ревизија се може изјавити због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно

размотрити правна питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права. Према ставу 2. истог члана испуњеност услова за изузетну дозвољеност ревизије Врховни касациони суд цени у већу од пет судија.

Врховни касациони суд је оценио да у конкретном случају нису испуњени услови из члана 404. ЗПП Закона о парничном поступку, јер не постоји потреба за новим тумачењем права, нити потреба за уједначавањем судске праксе.

Предмет тражене правне заштите је накнада нематеријалне штете за физичке болове које је тужилац претрпео радњама тужених, у тучи у којој су му сви тужени нанели телесне повреде. Имајући у виду садржину правне заштите и разлоге доношења побијане пресуде Врховни касациони суд је одлучио као у ставу другом изреке пресуде.

Испитујући дозвољеност ревизије, у смислу члана 410. став 2. тачка 5. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је утврдио да ревизија није дозвољена. Наиме, одредбом члана 403. став 3. ЗПП прописано је да ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Вредност предмета спора побијаног потврђујућег дела изреке другостепене пресуде је 766.000,00 динара. Тужба у овој правној ствари је поднета 23.04.2009. године, а преиначена 03.11.2017. године, када је вредност 1 евра износила 118,8253 динара, вредност износа од 766.000,00 динара представља износ од 6.446,43 евра, па побијана вредност предмета спора не прелази динарску противвредност 40.000 евра према средњем курсу Народне банке Србије на дан преиначења тужбе, због чега је Врховни касациони суд утврдио да је ревизија недозвољена.

Из наведених разлога одлучено је као у ставу трећем изреке, на основу члана 413. Закона о парничном поступку.

Тужени није успео у поступку по ревизији, па нема право на трошкове тог поступка, које је тражио и определио у ревизији, због чега је одлучено као у ставу четвртом изреке, на основу члана 165. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
Весна Субић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић